

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 399/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. augusta 2012 predbežne prerokoval sťažnosť N. P., t. č. vo výkone trestu, a J. B., t. č. vo výkone trestu, zastúpených JUDr. M. K., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 9/2011 z 3. mája 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť N. P. a J. B. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2012 doručená sťažnosť N. P., t. č. vo výkone trestu, a J. B., t. č. vo výkone trestu (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených JUDr. M. K., K., vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Tdo V 9/2011 z 3. mája 2012 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva: „Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tdo V 9/2011 ako dovolací súd rozhoduje o nami podanom dovolaní proti rozsudku bývalého Špeciálneho súdu v Pezinku z 24. 2. 2009 sp. zn. BB-3T/3/2008 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. 9. 2010 pod sp. zn. 2 Toš 5/2009.

Prostredníctvom zvoleného obhajcu sme vzniesli námietku zaujatosti proti predsedovi senátu dovolacieho senátu Najvyššieho súdu SR JUDr. Š. H...

Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 1 TdoV9/20U z 21. marca 2012 rozhodol podľa § 31 ods. 1 Tr. por., že predseda senátu Najvyššieho súdu SR JUDr. Š. H. nie je vylúčený z vykonávania úkonov vo veci vedenej na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 1 Tdo V 9/2011...

Proti predmetnému uzneseniu Najvyššieho súdu SR o nevyhlúčení predsedu senátu JUDr. H. z vykonávaní úkonov vo veci sp. zn. 1 Tdo V 9/2011 sme... podali dňa 12. 4. 2012 sťažnosť. Vytýkali sme súdu, že absentuje prešetrenie namietaných skutočností a že predseda senátu JUDr. H. fakticky bude v dovolacom konaní posudzovať zákonnosť vlastného postupu, čo je v právnom štáte absolútne vylúčené.

Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Tdo V9/2011 z 3. 5. 2012 bola podľa § 193 ods. 1 psím. C) Tr. por. zamietnutá nami podaná sťažnosť zo dňa 12. 4. 2012. “

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1/ Základné právo N. P. a J. B., domáhať sa svojho práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 9/2011 zo dňa 3. 5. 2012 porušené bolo.

2/ Zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo V 9/2011 zo dňa 3. 5. 2012 a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3/ Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľom N. P. a J. B. trovy právneho zastúpenia na účet ich právneho zástupcu JUDr. M. K. do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia. “

Sťažovatelia k sťažnosti ako dôkaz pripojili Hospodárske noviny z 13. apríla 2010 a námietku zaujatosti z 23. februára 2012. Uznesenie najvyššieho súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, k sťažnosti pripojené nebolo.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom alebo komerčným právnikom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Z uvedeného vyplýva, že ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovatelia prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval samotný návrh ústavnému súdu, s návrhom nedoručili uznesenie najvyššieho súdu, proti ktorému sťažnosť smeruje, a to ani do rozhodovania o sťažnosti.

V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať

všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Právny zástupca sťažovateľov bol v iných konaniach, kde zastupoval pred ústavným súdom, vyzývaný písomnou výzvou alebo telefonicky na doplnenie sťažností pod hrozbou ich odmietnutia pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí (pozri III. ÚS 56/06, III. ÚS 117/06, II. ÚS 195/08, III. ÚS 223/08, II. ÚS 151/09, IV. ÚS 297/2011 a Rvp 2595/2011), a to vo viacerých prípadoch pre nezaslanie napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu. V okolnostiach danej veci, keď ani po viacerých urgenciách v iných konaniach právny zástupca opätovne nepriložil rozhodnutie, ktorého zrušenia sa domáha, ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že sťažnosť vykazuje taký nedostatok náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. augusta 2012